

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2860

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *hulp aan mensen die niet volledig zelfredzaam zijn bij calamiteiten zoals stroomuitval* (ingezonden 6 mei 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Pouw-Verweij** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 20 augustus 2025) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2296

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Wat als de stroom hier uitvalt, Bart maakt zich doodongerust: «Ik ben binnen twee dagen dood»»?¹

Antwoord 1

Ja, hier heb ik kennis van genomen.

Vraag 2

Hoe kan iemand die niet volledig zelfredzaam is voldoen aan de oproep om er op voorbereid te zijn 72 uur zelfredzaam te zijn? Welke maatregelen neemt u om deze groep hierbij te ondersteunen?

Antwoord 2

Zelfredzaamheid, ook in geval van incidenten en kortdurende crises, is een belangrijke voorwaarde voor het weerbaarder maken van de samenleving. Daar hoort bijvoorbeeld bij dat mensen de verantwoordelijkheid hebben om na te gaan in welke situaties hulp nodig is en in samenspraak met de omgeving, zoals familie, kennissen of buren, afspraken te maken wat te doen bij incidenten, zoals stroomuitval, uitval van telefoon of internet, of wateroverlast.

Tegelijkertijd realiseer ik mij dat een crisis met name kwetsbare mensen voor grote uitdagingen stelt. Zo refereert het geciteerde artikel aan zelfstandig thuiswonenden die bij het gebruikmaken van medische hulpmiddelen afhankelijk zijn van de stroomvoorziening. Voor deze mensen wil ik een plan van aanpak opstellen voor het scenario van langdurige stroomuitval, zoals we

¹ De Gelderlander, 29 april 2025, «Wat als de stroom hier uitvalt, Bart maakt zich doodongerust: «Ik ben binnen twee dagen dood»» Wat als de stroom hier uitvalt, Bart maakt zich doodongerust: «Ik ben binnen twee dagen dood» | Nijmegen | gelderlander.nl

recent in Spanje hebben gezien. Ik verken hierbij de mogelijkheden om mensen die voor het gebruik van kritische medische hulpmiddelen afhankelijk zijn van stroomvoorziening, toegang te geven tot centrale locaties die beschikken over noodstroom, indien sprake is van grootschalige en langdurige stroomuitval.

Vraag 3

Heeft u een idee hoeveel mensen zelfstandig wonen die afhankelijk zijn van de stroomvoorziening voor hun beademingsapparatuur of andere apparatuur of hulp waar hun leven van afhangt, en die dus extra kwetsbaar zijn bij een langdurige stroomstoring of andere maatschappelijke ontregeling die de reguliere hulp belemmert?

Antwoord 3

Via de leveranciers van medische hulpmiddelen weet ik dat er circa 25.000 – 30.000 mensen afhankelijk zijn van de stroomvoorziening voor zuurstof. Op dit moment inventariseer ik wie – naast de afhankelijkheid van beademingsapparatuur – nog meer afhankelijk zijn van medische hulpmiddelen die gebruik maken van stroom en daardoor extra kwetsbaar zijn bij een langdurige stroomstoring.

Vraag 4

Is deze doelgroep in beeld bij alle veiligheidsregio's, gemeenten en hulpdiensten? Bent u bereid dit te inventariseren en/of hier expliciet aandacht voor te vragen?

Antwoord 4

Ik vind het belangrijk om aandacht te hebben voor deze doelgroep. Daarom zeg ik toe, zoals aangegeven in antwoord 2, een plan van aanpak op te stellen voor het scenario van langdurige stroomuitval voor zelfstandig thuiswonende mensen die gebruik maken van medische hulpmiddelen en daarbij afhankelijk zijn van de stroomvoorziening.

Ik heb inmiddels gesprekken gevoerd met leveranciers van zuurstof. Ook ga ik verkennen hoe medeoverheden, Veiligheidsregio's, verzekeraars, zorgpartijen en patiëntenorganisaties een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing voor dit vraagstuk. Op die manier kunnen mensen via verschillende kanalen geïnformeerd worden of informatie ophalen over wat ze kunnen doen bij langdurige stroomuitval.

Vraag 5

Voorzien bestaande calamiteitenplannen in levensreddende hulp voor deze groep? Zo ja, zijn deze ook afgestemd met de doelgroep? Zo nee, bent u bereid hier werk van te maken?

Antwoord 5

Leveranciers van medische hulpmiddelen instrueren gebruikers wat zij moeten doen als het hulpmiddel het niet meer doet. Bijvoorbeeld als een zuurstofapparaat uitvalt. Zo worden bijvoorbeeld aan de mensen die afhankelijk zijn van de thuisbeademing geadviseerd om contact op te nemen met het Centrum voor Thuisbeademing en beschikken gebruikers van beademingsapparatuur over een noodcilinder die hen 4–6 uur van zuurstof kan voorzien.

Deze doelgroep maakt geen verplicht onderdeel uit van bestaande calamiteitenplannen. Ik ga daarom, zoals eerder aangegeven, in gesprek met Veiligheidsregio's en gemeenten om te verkennen hoe mensen die thuis gebruik maken van medische hulpmiddelen met een afhankelijkheid van stroom ondersteund kunnen worden in het geval van calamiteiten.

Vraag 6

Klopt het dat bij hulpdiensten niet bekend is op welke adressen mensen (zelfstandig) wonen voor wie stroomvoorziening of dagelijkse hulp van levensbelang is? Zo ja, deelt u de mening dat het mensenlevens kan redden als deze informatie wél beschikbaar is bij hulpdiensten? Hoe kan dit geregeld worden?

Antwoord 6

Het klopt dat hulpdiensten niet beschikken over adressen van mensen die afhankelijk zijn van stroomvoorziening. Dit is ook ingewikkeld, onder meer vanuit het oogpunt van privacy. Bovendien roept een centrale registratie praktische problemen op. Zo is een registratie altijd een momentopname en is het mogelijk dat mensen al niet meer op het geregistreerde adres wonen. Ook hebben hulpdiensten op het moment van een calamiteit waarschijnlijk meerdere prioriteiten. Uiteraard zijn de adressen wel bekend bij de leveranciers van kritische medische hulpmiddelen voor thuisgebruik en bij de zorgaanbieders die aan huis kritieke hulp leveren.

Vraag 7

Bent u bereid een regeling te maken die het voor deze groep mogelijk maakt een noodaggregaat of thuisbatterij aan te schaffen? Kan dit geborgd worden binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015?

Antwoord 7

Nee. Noodaggregaten of thuisbatterijen zijn kostbaar, nemen veel ruimte in beslag en vergen regelmatig onderhoud. Ik zie daarom meer in het uitwerken van een scenario voor opvang op externe locaties.

Vraag 8

Waar kunnen mensen die zich zorgen maken, zoals Bart in het artikel, terecht voor advies en hulp of ondersteuning over wat ze kunnen doen bij een calamiteit en hoe ze zich het beste kunnen voorbereiden? En waar kunnen ze terecht bij calamiteiten zoals een stroomstoring of cyberaanval?

Antwoord 8

Mensen die zich zorgen maken kunnen zich in eerste instantie richten tot de leverancier van de medische hulpmiddelen. Ook adviseer ik hen om met hun omgeving in gesprek te gaan en afspraken te maken over wie wat doet ten tijde van bijvoorbeeld stroomuitval. Daarnaast kan advies opgevraagd worden bij maatschappelijke initiatieven zoals de stichting Weerbare Burgers Nederland. Zij delen praktische kennis over fysieke, mentale, sociale en maatschappelijke veerkracht. Andere bronnen van informatie zijn de websites van Veiligheidsregio's die naast praktische adviezen over voorzorgsmaatregelen en wat te doen bij uiteenlopende calamiteiten, informatie bieden over de lokale en regionale situaties en hulpverlening, zoals <https://vru.nl/incidenten/>. Op DenkVooruit.nl staat informatie over wat burgers kunnen doen om voorbereid te zijn op verschillende risico's.